

Handläggare
Katarina Höök
Telefon: 0850818138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2022-08-25

Riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått i uppdrag i kommunfullmäktiges beslut om budget för år 2022 att revidera rutinerna för övergången mellan förskola och skola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling. Utbildningsnämnden föreslår att fullmäktige lägger till i riktlinjerna hur förskola och skola kan utbyta kunskaper om det språkutvecklande arbetet. En del förtydliganden föreslås också, som att vårdnadshavare är ansvarig för att lämna över information vid barns behov av särskilt stöd, att förskoleklassen är obligatorisk och om dataskyddsförordningen (GDPR).

Förvaltningen ställer sig bakom utbildningsnämndens förslag. Revideringen, med de förtydliganden som har gjorts, är adekvat och kommer att förenkla samarbetet mellan förskola och skola.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har 2013, beslutat om riktlinjer för övergången mellan förskola och skola. Utbildningsnämnden har i kommunfullmäktiges beslut om budget för år 2022 fått i uppdrag att revidera riktlinjerna för övergången mellan förskola och skola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling. Utbildningsnämnden har nu presenterat sitt förslag.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 30 augusti.

Remissen i sammanfattning

Läroplan för förskolan, Lpfö18, slår fast att förskolor, skolor och fritidshem gemensamt ska arbeta för att utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i undervisningen vid övergångar. Detta ska skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande.

Forskning om övergångar har visat att det är angeläget att skolan bygger vidare på de kunskaper som förvärvats i förskolan. Vidare att förskolan förbereder barnen för de kunskapskrav som kommer i nästa steg av utbildningskedjan. Risker finns annars att kunskaper som förvärvats inom förskolans verksamhet gradvis försvinner med förluster som följd både för individen och samhället. Forskningen redovisas bland annat i det statliga betänkandet En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan (SOU 2021:33).

Utbildningsnämnden, som har haft uppdraget att ta fram ett förslag till reviderade riktlinjer, konstaterar att förskolorna behöver kommunicera mer systematiskt hur de har arbetat med språkutveckling till mottagande skolor om vilka kunskaper, aktiviteter och erfarenheter barnen bär med sig. Då kan grundskolans olika verksamheter bygga vidare på barnens förvärvade kunskaper. Förskolan i sin tur behöver på gruppnivå ta del av resultaten av kartläggningar av elevers kunskaper i språklig medvetenhet. Det görs i förskoleklass inom ramen för Skolverkets obligatoriska kartläggningsmaterial Hitta språket 2. Detta gäller i synnerhet i utsatta områden med hög andel flerspråkiga barn. Kartläggningarna är ett led i arbetet att åstadkomma en ökad likvärdighet.

De föreslagna riktlinjerna slår fast att förskolan ska lämna över information om det undervisningsinnehåll som barnen har mött under sina förskoleår. Skolorna bjuder in deltagare från de förskolor som barnen kommer till dialog om hur det språkutvecklande arbetet

har genomförts, vilka resultat som har observerats samt vilka specifika arbetssätt som har använts i undervisningen. Då behoven delvis ser olika ut i stadens tretton stadsdelsområden behöver varje område göra en behovsanalys och avgöra vilken information som ska lämnas över. Skolan i sin tur föreslås dela med sig av vilka utmaningar de har observerat tidigare år och uttrycka önskemål om något särskilt område behöver förstärkas. I samband med dessa dialoger kan resultaten från Hitta språket föregående år redovisas. På så sätt skapas förutsättningar för att en ökad samsyn mellan verksamheterna och läroplansuppdraget utvecklas.

Utöver tillägget av området språkutveckling i riktlinjerna är de viktigaste förslagen till förändringar följande.

- Förtydligande att riktlinjerna gäller även förskoleklass och fritidshem. De nya riktlinjerna gäller övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem.
- Förtydligande att förskoleklassen är obligatorisk sedan år 2018.
- Skrivelse om dataskyddsförordningen (GDPR) och betoning av att digitala verktyg med fördel kan användas för samverkan mellan verksamheter (möten, dialoger med mera).
- Vykort skickas ut till vårdnadshavare med information om att söka skola.
- Förtydligande att det är ekonomiska resurser som kan sökas för stöd för barn i behov av särskilt stöd.
- Förtydligande att det är från vårdnadshavare som nödvändig information om särskilda behov ska inhämtas inför övergången.
- En skrift från Skolverket om lokala handlingsplaner har lagts till.
- Skolverkets blanketter för dokumentation är borttagna.

Utöver dessa förändringar har riktlinjerna försetts med uppdateringar och förtydliganden utifrån ändringar i styrdokumentet, exempelvis benämningar på olika funktioner och vårdnadshavare.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig bakom utbildningsnämndens förslag till riktlinjer för övergång från förskola till förskoleklass, skola och fritidshem. Förvaltningen har mångåriga erfarenheter av att arbeta utifrån riktlinjer som dessa. Revideringen av riktlinjerna, med de

förtydliganden som har gjorts, är adekvata och kommer att förenkla samarbetet mellan förskola och skola.

Farstas förskolor har stort fokus på barns språkutveckling som är en grundläggande del i barns lärande. Förskolans arbete med språkutvecklande arbetssätt ska enligt stadsdelsnämndens verksamhetsplan 2022 bidra till ett fortsatt lärande genom alla skolformer. Arbetet pågår med att inventera förskolornas språkutvecklande arbete och en gemensam språkstrategi är under utveckling. Förskolornas arbete med att utveckla barns språk får stöd genom riktade kompetensinsatser för personalen under året.

Förskoleverksamheten har ett nära samarbete med skolorna i stadsdelsområdet. Under våren har vi i samverkan sett över vår gemensamma tidplan för övergång från förskola till skola samt haft dialog om formerna för hur förskolornas och skolornas pedagoger i fortsättningen ska ha årliga kunskaps- och erfarenhetsutbyten. Mötena ska ha fokus på de blivande skolbarnens kunnande, hur förskolan har arbetat med språkutveckling och gemensamma reflektioner om vilka resultat som skolans pedagoger har sett i sina språkuppföljningar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Ingalill Gustavsson
Avdelningschef/Skolchef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga

Utbildningsnämndens förslag till riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2022-07-13
Ingalill Gustavsson, Avdelningschef förskola/Skolchef	2022-07-13